

मनकारी परदेशी -
विस्तृत पृष्ठ ३ मा

वर्ष ८ अंक २८ पूर्णाङ्क ३६६

आइतवार, चैत्र २७, २०७२

Apr. 03, 2016, Sunday

पृष्ठसङ्ख्या ६१२

मूल्य रु. १०/-

विकासको नेतृत्व गर्दै महिला दोबामा नमुना काम

■ सन्तोष गौतम/नवतिकल्प

12/06/2015

देविस्थानकी पिपला बुढाथोकी महिलाहरूको नेतृत्वमा भएको विकास निर्माणको योजना देखाउँदै । दोबामा विकासको नेतृत्व गर्दै कमाया पुर्जा, उनलाई गाउँले गाविस अध्यक्षमा चुनेका छन् (इन्वेटमा) । तस्वीर: नवतिकल्प

अवसर पाएमा नेतृत्वका लागि महिलाहरू पनि सक्षम छन् भन्ने उदाहरण म्याग्दीका महिलाले प्रस्तुत गरेका छन् । सामाजिक संघ संस्था, उपभोक्ता समिति, सहकारी संस्था, बन, कृषि, आम समूहको नेतृत्व गरेका महिलाहरूले अवसर पाएमा नेतृत्वका लागि पुरुष भन्दा कम छैन् भन्ने उदाहरण प्रस्तुत गरेका हुन् ।

म्याग्दीको विभिन्न ठाउँमा महिलाको नेतृत्वमा सफल रूपमा विकास निर्माण, विकृती न्युनीकरणसँगै आर्थिक, सामाजिक परिवर्तनका काम भएका छन् ।

किटपय ठाउँमा पुरुषले नेतृत्वका लागि भएको छ भने केही ठाउँमा महिला अग्रसर भएर नेतृत्वमा पुगेका छन् ।

विगत एक वर्षदेखि दोबा

गाविसको अध्यक्षको रूपमा नेतृत्व गर्दै आएकी ६२ वर्षीया कमाया पुर्जा परिवारको साथ र समुदायको सहयोग पाउने हो भने महिलालाई सामाजिक काम गर्न अप्द्यारो नपर्ने अनुभव सुनाउँछन् । स्थानीय निकायको रित्ताको पुर्ती गर्न गाउँले चुनेका गाविस अध्यक्ष दुवाहादुर राम्जा(लीले राजीनामा दिएपछि उपाध्यक्षको जिम्मेवारी सम्हाल्दै आएकीभएकी

कमाया अहिले अध्यक्षको भुमिकामा र सक्रिय छिन् ।

वि.स २०५६ सालको निर्वाचनमा दोबाको ५ नम्बर बडाको अध्यक्षमा निर्वाचित कमायासंग जनप्रतिनिधि र ७ वर्ष गाविस उपाध्यक्षको रूपमा काम गरेको अनुभव छ । २५६ घरधुरीको बोसोबास रहेको दोबाको ८ वटै बडामा पानि अध्यक्षहरू चुनिएका छन् । ७ नम्बर बडाको अध्यक्षको जिम्मेवारी सुमीत्रा गर्वुजाले पाएकी छिन् ।

आमभेलामा महिलाहरूलाई पनि नेतृत्वमा पुग्ने अवसर दिनुपर्छ भन्ने निर्णय गरी सर्वसम्मत रूपमा गाविस

र बडाको अध्यक्षमा निर्वाचित कमाया र सुमीत्रालाई पुरुष बडा अध्यक्ष एवं गाउँले राष्ट्रो साथ दिएका छन् ।

१७ वर्ष ४ महिनासम्म स्थानीय हातेमालो आमा समूहको अध्यक्ष भएकी कमायाको नेतृत्वमा गत वर्ष दोबामा ढल निकासका लागि नाली र नजिकैको खोल्सामा कजवे पुल निर्माण भएको थियो ।

यस वर्ष गाउँलाई सरसफाईयुक्त बनाउने अभियानमा जुटेकी कमाया भनिन्छ 'सामुदायिक एकता, हास्त्रो क्रियाशिलता र पुरुषको सहयोगले यो सम्भव भएको हो ।' अधिकांश

बाँकी पृष्ठ ५ मा

जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय म्याग्दीको अनुरोध

यही मिति २०७२ साल चैत २५, २६ र २७ गते म्याग्दी जिल्ला भरका २ वर्ष माथिका (जर्मविति, ६ दिनभित्रका सुत्केरी र सिकिस्त विरामी वाहेक) औषधि खान योग्य सबै आम जनसमुदायमा हातिपाइले रोग विरुद्ध सातौ चरणको आम औषधि खुवाउने कार्यक्रम रहेको हुँदा उत्तर दिनमा खटिने तालिम प्राप्त स्वयंसेवकवाट सो रोग विरुद्ध निम्नानुसारका उमेर समुहका आधारमा औषधि सेवन गर्नुहुन सम्बन्धित सबैमा अनुरोध छ ।

उमेर समूह (वर्ष)	एक मात्राको सानो चक्की (DEC 100 mg tablet)	एक मात्राको ठूलो चक्की (Albendazole 400mg tablet)
२-५ वर्ष	एक चक्की ☒	एक चक्की ☒
६-१४ वर्ष	दुई चक्की ☒	एक चक्की ☒
१५ वर्ष भन्दा माथिका	तीन चक्की ☒	एक चक्की ☒

पुनर्च : यी दुवैखालको औषधि खाना वा नास्ता पछि एकैपठक सेवन गर्नुपर्ने छ र ६० बर्ष अन्तर माथिका बृद्ध-बृद्धाहरूलाई स्वास्थ्य संस्था राम्री स्वास्थ्य जाँच गरेर मात्र औषधि खुवाउनु पर्नेछ ।

विद्याम्पसको जग्गा खरिद प्रक्रियामा बिवाद

■ नवतिकल्प

म्याग्दीको बावियाचौर ५ मा रहेको मंगला शिक्षा क्याम्पसको जग्गा खरिद प्रक्रियामा विवाद उत्पन्न भएको छ । क्याम्पसको भौतिक पुर्वाधार निर्माणका लागि आर्थिक संकलनमा एकजुट बनेका बावियाचौर र आसपासका वासिन्दाहरू अहिले क्याम्पसलाई बजारबाट सार्न हुने र नहुने पक्षमा विभाजन भएका हुन् ।

२०६६ सालदेखि शिक्षा संकायको पठनपाठन सञ्चालन हुँदै आएको क्याम्पसको आफैने जग्गा नहुँदा भवन लगायतका पुर्वाधार निर्माण अधि बहन नस्कनुका साथै त्रिभुवन विश्व विद्यालयले प्रदान गर्ने सुविधावाट बित्तित भएको छ । क्याम्पसको नाममा जग्गा खरिद गर्न वि.स २०७१ मरिसरदेखि चन्द्रा संकलन अभियान सञ्चालन गरिएको थियो । अभियानबाट करिब ८५ लाख रुपैया चन्द्रा घोषणा हुनुका साथै ५० लाखको हाराहारीमा नगद जम्मा भएको छ । पठिल्लो समय जग्गा खरिद प्रक्रिया सुरु भएपछि भने विवादले चक्की रूप लिएको हो ।

एउटा पक्षले हाल क्याम्पसको पठनपाठन भेरहेको मंगला उच्च मावि परिसरमा अथवा बजारभित्र अन्य कुनै ठाउँमा जग्गा खरिद गर्नुपर्ने अडान राख्दै आएको छ । अर्को पक्षले भने बजारभित्र क्याम्पसका लागि आवश्यक जग्गा प्राप्ती हुन नस्केपछि नजिकैको लाम्पाटामा सस्तो मूल्यमा पर्याप्त र सुरक्षित जग्गा प्राप्त भएको भन्दै खरिद गर्ने तयारीमा लागेका छन् ।

तिन पटक सूचना जारी गरेर जग्गा प्राप्तीका लागि आब्वहान गरिएको थियो । जग्गा ब्यवस्थापन उपसमितिका संयोजक नरसिंहबाहुदुर केर्सीले बजारभित्र क्याम्पस स्थापना गर्ने चाहना भएपनि उपयुक्त र पर्याप्त जग्गा नपाएको बताउनुभयो । लाम्पाटामा प्रस्तावीत जग्गा प्राविधिक दिएकाले उपयुक्त, क्याम्पसको पुर्वाधार निर्माणका लागि पर्याप्त र भौगोलिक दिएकाले सुरक्षित भएकाले खरिद गर्ने निर्णय भएको केसीले बताउनुभयो ।

उहाँका अनुसार जिल्ला स्थित सम्बन्धित सरकारी कार्यालयको प्राविधिक टोलीले गरेको सिफारिसको आधारमा ५६ लाख लाख २५ हजार रुपैयामा लाम्पाटामा ३३ रोपनी जग्गा खरिद गर्ने अन्तिम तयारी भएको छ । अर्को पक्ष भने बावियाचौर बजारबाट कुनैपनि हालतमा क्याम्पस सार्न नहुने पक्षमा दबाव रिञ्जना गर्न आन्दोलनमा उक्तपक्षका छन् । आर्थिक संकलन अभियानका सदस्य रहेका नारायण अधिकारीले नेतृत्व गरेको उक्त पक्षले बावियाचौर बजारबाट क्याम्पस सार्न नहुने माग गर्दै दिउँसो लालिटन जुलुस निकाल्ने देखि जिल्ला स्थीत पार्टी र सरकारी कार्यालयहरूमा ज्ञापनपत्र बुझाएर दबाव दिएका छन् । बजारमै जग्गाको विकल्प भएको र बजार बाहिर क्याम्पस चल्न नसक्ने हुनाले सार्न नहुने अधिकारीको तर्क छ ।

हाल क्याम्पस सञ्चालन भएको ठाउँ नजिकै प्रस्तावीत जग्गा आठ रोपनी मात्रै रहेको र नदी कटानको उच्च जोखिम भएकाकाले उक्त जग्गा खरिद गर्न नसकीने केसीले बताउनुभयो ।

युच्चाना

घरेलु हिसा- अपराधको जघन्य प्रकार सबै मिली गरैं यसको प्रतिकार ।

नेपाल सरकार

सूचना तथा सञ्चार प्रविधि मन्त्रालय
सूचना विभाग

■ dfr/ हातिपाइलेको औषधी खुवाइने

■ नविकल्प

जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय र अस्पताल विकास समितिको विवादका कारण म्याग्दीमा स्थगीत भएको हातिपाइले रोग निवारण कार्यक्रम यसै हप्ता सञ्चालन हुने भएको छ । जिल्ला अस्पताल र जनस्वास्थ्य कार्यालय छुट्टीएपछि विवाद हुँदा गत फागुन २८ र ३० गते सञ्चालन हुनुपर्ने कार्यक्रम स्थगीत भएको थिए ।

स्वास्थ्य मन्त्रालयले ५० शेयामा स्तरवृद्धी भएको अस्पतालको पुर्वाधार तयार नहुँदासम्म पुरानै प्रशासनीक संरचनामा चलन निर्देशन दिएपछि विवाद समाधान गरि स्थगीत भएका अन्य कार्यक्रमहरू पनि सञ्चालन भएका छन् । चैत २६, २६ र २७ गते हातिपाइले लाग्नवाट बचाउने औषधी खुवाउने कार्यक्रम सञ्चालन हुन लागेको हो । म्याग्दीका एक लाख चार हजार जनालाई अवेण्डाजोल, ढिर्सी चक्की औषधी खुवाउने तयारी भएको जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयले शुक्रवार बेनीमा आयोजना गरेको कार्यक्रममा जानकारी गराएको छ । दुई वर्ष मूनीका वालबालीका, गर्भवती, सिकीस्त विरामी र ७० वर्ष भन्दा बढी उमेरका नागरीकहरूलाई भने औषधी खुवाइने छैन ।

जिल्लाभर घरदैलो अभियान सञ्चालन गरेर सातौं चरणको औषधि खुवाउन लागेको जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयका सिनियर अहेव घनशयाम सिङ्गदेलाले जानकारी दिए । क्युलेक्स लामखुट्रोको टोकाईवाट सर्वे हातिपाइले रोगका कारण हाइड्रोसिल हुने, हात, खुटा, योनाङ, महिलाको स्तन सुन्नीने र जिवनको अन्त्य हुने गर्छ । रोगवाट बच्न औषधिको सेवन गर्नुपर्ने जिल्ला अस्पतालका मेडिकल अधिकृत थापाल थापाले बताए ।

उनका अनुसार म्याग्दीको कुल जनसंख्या मध्य २.३३ प्रतिशत अथवा एक हजार चार जना हातिपाइले रोगको जोखिममा छन् । छैठों चरणमम्म हातिपाइलेको जोखिमलाई एक प्रतिशतमा भार्ने लक्ष्य पुरा नभएपछि सातौं चरणमा अभियान सञ्चालन गर्न लागेको हो । गत वर्ष लक्षित समुदायको ८७ प्रतिशत अथवा ८६ हजार जनाले हातिपाइले रोग विस्त्रुको औषधि सेवन गरेका थिए । अभियानको बारेमा जानकारी गराउन आयोजित कार्यक्रममा म्याग्दीमा क्रियाशिल पत्रकार तथा सञ्चारकर्मीहरूलाई सामुहिक औषधि पनि खुवाइएको थिए । जिल्ला स्वास्थ्य प्रमुख डाक्टर रोशन न्यौपानेको अध्यक्षता, कार्यक्रम संयोजक सिनियर अहेव घनशयाम सिङ्गदेलको सञ्चालन र जनस्वास्थ्य अधिकृत नारायणप्रसाद चौधरीको स्वागत मन्त्रव्याप्ति सम्पन्न भएको कार्यक्रममा नेपाल पत्रकार महासंघ म्याग्दी शश्वाका उपाध्यक्ष ठाकुरप्रसाद आचार्यले पनि मन्त्रव्य व्यक्त गरेका थिए ।

“दोवा घोषणा पत्र” जारी

■ नविकल्प

स्वानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता (वास) पत्रकार मञ्च म्याग्दीले जिल्लाको सरसफाई र स्वानेपानीको अवस्था सुदूर बनाउन सरोकारवालाहरूको ध्यानाकर्षण गर्दै ० बुँदे घोषणा पत्र जारी गरेको ।

मञ्चका अध्यक्ष ठाकुरप्रसाद आचार्यको अध्यक्षतामा विहिवार म्याग्दीको दोवा गाविसमा भएको अन्तर्क्रिया तथा समन्वय बैठकले जिल्लाको पूर्ण सरसफाईको अवस्थालाई तिब्र गतिमा अगाडि बढाउनुपर्नेमा जोड दिए घोषणा-पत्र जारी गरेको हो । बैठकले म्याग्दीको दोवा गाविसलाई जिल्ला विकास समिति, पश्चिम नेपाल ग्रामीण स्वानेपानी तथा सरसफाई परियोजना, स्वानेपानी तथा सरसफाई सब डिप्पजन कार्यालय, गाविस लगायतका सरोकारवालाहरूको सहयोगमा वास पत्रकार मञ्चको अगुवाइमा पूर्ण सरसफाईयुक्त गाविस घोषणाको लागि अभियान चलाउने निर्णय गरेको छ ।

पूर्ण सरसफाईयुक्त दोवा गाविस बनाउनको लागि आवश्यक सुचकहरूको पहुँच पुऱ्याउन स्थानीय सरोकारवालाहरूको सहभागितामा वास पत्रकार मञ्च समन्वय समिति दोवा गर्न गरिएको मञ्चका अध्यक्ष ठाकुरप्रसाद आचार्यले जानकारी दिनभयो । दिलिप गर्वुजाको संयोजकत्वमा गठित समन्वय समितिको सदस्यहरूमा चक्कमायाँ पुर्जा, लालमायाँ पुर्जा, मिन बहादुर गर्वुजा र धन बहादुर पाईजा रहेका छन् । उक्त बैठकले गाविसको पूर्ण सरसफाई अधियानको निरन्तरताको लागि सिंगो गाविसबासी परिचालन हुने निर्णय समेत गरेको छ । अन्तरक्रिया तथा समन्वय बैठक मार्फत मञ्चले जारी गरेको घोषणा पत्रमा प्रतुषित हुँदै गएको कालीगण्डकी सरसफाई अभियान सञ्चालन गर्न र सदरमुकाम बेनीको फोहोर सहि तरिकाले व्यवस्थापन गर्नका लागि सरोकारवालाहरूलाई आग्रह गर्ने उल्लेख गरिएको छ ।

घोषणापत्रमा अन्नपूर्ण र धौलागिरी आधार शिविर क्षेत्रको फोहोर व्यवस्थापनमा सम्बन्धित सरोकारवालाको ध्यानकर्षण गराउने, जिल्लाल्यापि पूर्ण सरसफाई अभियानमा जुटन सरोकारवालाहरूलाई आहवान गर्ने लगायत समावेश गरिएको छ । कार्यक्रममा बोल्दै गाविस सचिव लिला बहादुर चौखालले गाविसलाई पूर्ण सरसफाई युक्त बनाउन वास पत्रकार मञ्चले नेतृत्व लिएकोमा धन्यवाद दिए व्यक्तिगत, धरायसी र वातावरणीय सरसफाईमा जुटन गाविसबासीलाई आग्रह गरे । कार्यक्रममा नेपाली कोँसेकक गाउँ इकाइ समाप्ती सुर्य राम्जाली, स्थानीय राजनीतिक संयन्त्रका अध्यक्ष कमायाँ पुर्जा, नागरिक समाजका संयोजक सुदर्शनकुमार थेष्ठ, गैर सरकारी संस्था महासंघका अध्यक्ष हारिप्रसाद पौडेल, वास पत्रकार मञ्चका सल्लाहकार सन्तोष गोतम, मणिवराही युवा कलबाका अध्यक्ष कमल पुन, हातमालो आमा समुद्रका सचिव वमायाँ गर्वुजा लगायतले मन्त्रव्य राखेका थिए । वास पत्रकार मञ्चका कोषाध्यक्ष कमल खत्रीले स्वागत गर्नुभएको कार्यक्रममा अगुवा वास सहजकर्ता गाविन्द्र पौडेलले पूर्ण आनिवानी परिवर्तन र सरसफाईका सुचकहरूको बारेमा प्रकाश पानुभएको थिए भने मञ्चका सदस्य सन्दीप खत्रीले घोषणापत्र सार्वजनिक र सचिव मालती खत्रीले सञ्चालनमा सम्पन्न भएको थिए ।

**सप्ताहव्यापी स्वच्छ तथा स्वस्थ मासु
अभियान कार्यक्रम म्याग्दी
स्वच्छ तथा स्वस्थ मासु सेवन
गरौं दिर्घायू बनौं
जिल्ला पशुसेवा कार्यालय म्याग्दी**

फोटो कथा

अस्वस्थ्य मासु बित्री: खुल्ला र फोहोरी रहेको पसलवाट अस्वस्थ्यकर रूपमा मासु बित्री गर्न बेबीको लाला असलम प्रेस हाउसका सञ्चालकलाई मासु पसलको सरसफाई अवस्थामा सुधारका लागि निर्देशन दिए सहायक प्रजित यादव आचार्य, जिल्ला पशु सेवा कार्यालयका प्रमुख दियाराम चापागाई लगायत ।

तस्वीर: सन्तोष गौतम

सुबिधा कि सार्ती : बेनी स्थित कृषि विकास बैंकको शाखा कार्यालयमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता लिका लागि नगरपालीकाको ग्रामिण क्षेत्रबाट आएका जेष्ठ नागरीकहरू । बैंकबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने प्रक्रिया भज्जटीलो र अत्यवस्थित हुँदा सेवाग्राहीलाई सास्ती भएको गुनासो गरेका छन् ।

तस्वीर: सन्तोष गौतम

दोबा गाउँ : दुङ्गाते छाएको घरहरूको गुजमुज्ज बस्ती रहेको मगर समुदायको बाह्य बसोबास रहेको उत्तरी म्याग्दीको दोबा गाउँ । तस्वीर: धिरन खत्री

सम्पादकीय ...

କୃଷକଲାଈ ପ୍ରୋତସାହନ ଗର୍ବ

nfx'/\$fjhNnf eg} lrlgg lu/\$fDoflbL cj xl/t
qnflGt tkn{cu} / lhNnfsf ?kdf lrlgg yfn\$fj5 .
lhNnfdf kl5Nnf; do Joj ; flos s|if k|f d|sfBf|
5 . lj b|zdf x08/ v|P/ u|pfJoj ; flos t/sf/Lv|L
u/\$f; km oj fx? klg c|hsn w|}el|g yfn\$fj5g \
u|pfBf|f s|if k|f cu|Ngx? s|f|nx/g|rn\$fj5 . s|if
pkh laqna|6 ls; fgx?n]/fd|c|BfgLuglu/\$f5g \
s|if k|fa|6 pgIx? s|fb|gsLdfq rn\$fj5g /fd|art
klg u/\$f 5g \ ; /sf/L:t/a|6 klg s|ffsx?n|0{
k|f; fxg ldNg]lj leGg sfo|mdx? ; ~rfng ePsf
5g \ o; n]klg s|ffs pT; fxt ePsf 5g \ kl5Nnf
; do t/sf/Lv|Ljj : tf/ / pTkfbg j 4Lx|B}uPsfn]
lhNnf t/sf/ldf c|fdlge{ pGdV ag\$fj5 .

s|ifljsf; sfofhosfltYof'a's cg' f/ Dofubldf
j fliss !# xhf/ d|b6g t/sf/Lvkt xG5 . lhNnfd
(*! x\$6/ I f|kmdf Joj ; flos t/sf/LvtLePsf]
5 . cfly\$ j if{@) ^*÷^ (df *@(x\$6/df ePsf]
v|la6 cf7 xhf/ %(\$ d|b6g pTkfbg ePsflyof].
kl5Nnf rf/ j if@f 89 ; o x\$6/df v|llj :tf/ / b0{
xhf/ d|b6g eGbf a9LpTkfbg a9\$lsif lj sf;
sfofhosfltYof'a'sdf pNny 5 . gfsfaGbI, dwż
cfGbfbg / OGwg cefj df 9j fglsf]; d: ofn] ef/t
tyf bżsf cGo lhNnfa6 cfoft xg g; s|lg cefj
gb|vgh] klg DofubLt/sf/lf cfldlge{ aGb}uPsf]
tYonf0{ki6Lu/\$f]5 . Dofubla6 j fliss @% s/f
?kþffFdNo a/fa/sf] cfn' / t/sf/Lafun'a, kj t
/ kfV/fdf lgoff xg]u/\$f]sif lj sf; sfofhosfl
tYof'a's 5 . l5f] kltkm klt xg] t/sf/L v|tL
lj :tf/sf nflu ojf nll ft h: tf cgbfgsf sfoqml
; ~rfngn] s|fsnf0{ cfslift u/\$f]5 . s|fsnf0{
klt; fxg ug{kflaws tfnldsf ; fy}sif ; dñxnf0{
cgbfgdf knf: 6ls 6gh, lj p lj t/0fh: tf sfoqmlx?
klg ; ~rfng ePsf]5g\

t/sf/lkf h:t}kzkgdf klg lhNnfdf cflldge{
ePsf]5. lhNnfdf Joj; flos kzkgngsf/fdflj sf;
x{hgyfn\$fl5. lhNnfsf oj fx? lj b{zaf6 klsP/
ufpl}Joj; flos kzkgng ug{yfn\$fl5g\ lhNnfdf
kzkgngsf] I f{df c/a{? lkoffFnugL ePsf]5.
cfocfhg / fhuflsfl cj; / l; hgf xgsf ; fy}
lhNnfsf] cfly{ lsf; df klg ; 3fp kUg]; Def gf
/x\$flt/sf/L kzkgngdflj leGg ls; ldsfrg{fIx?
klg blvPsf 5g\ s{fsx?sf cg; f/ Pstfsf]sdl
ahf/ dNo gkfpg] oftsoftsf]; lawf cefj df 9j fglsf]
; d: of dhb/ gkfpg/ a{ tyf lalQo ; #yfn]kj fx
ug{slif shf{klt ug{ckgfbgkg]em en{lnf[klqmf
nufotsf lj leGg; d: ofn] s{fsx?nf0{ lg/tzf kb{f
agfpg ; S5. s{fsnfo{; xh, ; /n tyf l56fl5/tfl
slif shf/ kf{alws ; Jf pknAw u/fpg ; DaGwt
; /sf/j fnf lgsfox?sf]; xo{ cfj Zos 5. lhNnfdf
slif k{f{nf0{yk lj sf; ug{ s{fs d{Lj ftf/Of kb{f
ug{; s{f o; I f{df /fdflj sf; sf]; ej gf blvG5.
; /sf/L: t/a{ s{fsnfo{kff; fxg ldNg]ofhgx?
agfpg h?/L5 .

l6k0fL, k|tlqmof / ; 'emf

नवविकल्प साप्ताहिकमा छापिएका लेख, समाचार, वा अन्य सामाजीभाष्य आफूलाई लागेका विचार, धारणा पठाउनुहुन अनुरोध छ । स्वच्छ र सटिक तथा आलोचनात्मक टिप्पणीलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

लाइ प्राधान अस्तार्दः

सम्पर्क :
hikalpanews@gmail.com

फोन : ९६८-५२०४८५ सोब्स : ८८४७९६४४२६

“કર્મલ જૌશી” કસરી દેવતા કહાલિએ !

पौराणिक कलमा वीर,
बहादुर, विज्ञान, बुद्धिजीवि र चतुर
मानिसहस्त्रलाई भगवानको दर्जा प्राप्त
भएको देखिन्छ । राम, कृष्ण, बुद्ध,
शिव, विष्णु आदि सबै त्यही कोटीका
मानिसहस्र हुन् । ती सबैको कुल वंश
समेत पुराणहस्तमा उल्लेख भएको छ ।
हो, शिव एकजनाको भने कुलवंश र
बाबुको नाम पत्ता लाग्दैन । सम्भवतः
अन्य देवीदेवताभन्दा शिव जेठो
पुस्ताका हुँदा हुन् । मानूसतात्मक
युगका मानव सन्तति भएका हुनाले
शिवका बाबुको नाम करै नमेटिएको

हुन् । तिनले प्रदर्शन गर्ने अमानुषिक
गतिविधि हिस्टेरियावाट उत्पन्न
प्रतिक्रिया हो । मानिसको शरीरमा
देवता उतार्ने र उसको अरन खटनमा
अनेकौ पूजा यज्ञ आदि कर्मकाण्डहस्त
सम्पन्न गर्ने गराउने चलन “वोना
धर्मले विकास गरेको हो । सिंज
प्रवेशगर्नु पूर्व नै आफ्ना कुलदेवता र
उनका डाङ्डे, वाहन आदि सहयोगीक
भाँडक मानिसहरूका शरीरमा उतारेका
पूजा र कर्मकाण्डका विधिहस्त सम्पन्न
गर्ने चलन वोनहस्तवाट खसहस्तले
सिकेका हुन् ।

पुरेत्याईंतिर लाग्ने छोराहरू ब्रात्यम्
र राजकाजतिर रुचि रास्ते छोराहरू
क्षत्री भनिएका हुन् । वच्छराजक
कान्ठा छोरा कालुले डोटी राज्यमान
थापाको जिम्मेवारी पाएका थिए । त्ये
घटना विसं. १२११ तिरको हो भनेन
मानिन्छ । कालु थापाका माहिल
छोराले ताकम राज्यको स्थापन
गरेका हुन भनिन्छ । ताकममा थाप
र पौडेल दुवै थरको बस्ती रहेको छ
डोटीबाट ताकम बसाई सर्ने थापा
पौडेलहरूले आफ्ना पूर्वज (संयुक्त
मूलपूरुष) लाई वाजिकाको जडलम

चन्द्रप्रकाश बानियाँ

होला । समाज विकासको इतिहास अध्ययन अनुसन्धानवाट प्रतिप्रधान समाजको विकास हुनपूर्व यो धर्तीमा मातृसत्ता अस्तित्वमा रहेको प्रमाण फेला पर्दछ । मातृसत्तात्मक समाजको प्रारम्भिक चरणमा बाबुको ठेगान गर्न नसकिनु अस्याभाविक मानिन्दैन । पौराणिक कालको कुरा मात्र होइन, अपेक्षाकृत असल चारीत्रिक छाप होइन सक्ने मानिसहरूलाई मानवसमाजले देवत्वकरण गरिरदिन्छ भन्ने कुराको अभ्यास आधुनिक कालमा पनि रहेको भेटिन्छ । अस्तिभर्वरसम्म जीवित रहेका सत्य साईबाबा, आचार्य रजनिसजस्ता धर्तीपुत्रहरूलाई भगवानको दर्जा समाजले दिएको छ । मदर टेरेसा, महात्मा गांधी, मार्टिन लुथर किङ्, नेल्सन मण्डेलाहरू पनि कालान्तरमा देवता वा भगवान मानिने छन् । दैवी शक्ति र अमानुषिक चमत्कारको कुरा त किमवदन्ति र दन्त्य कथाका

ब्राह्मण, पुरेत, पण्डितहरूद्वारा कर्मकाण्डहरू गराउने वैदिक परम्परा अनुशरण गरेको ६/७ सय वर्ष विनिसक्दासम्म पनि मानिसको शरीरमा देवता उतार्ने र तिनीहरूबाट विशेष पूजा अर्चनाका विधिहरू सम्पन्न गर्ने चलन अझै खस समाजमा मेटिएको छैन । हिनयानी र बज्रयानी दुवै बौद्ध समुदायमा पवित्र भौतिक शरीर छानेलामा उतार्ने चलन अन्यासमा छ वैदिक धर्मले शरीर नासवान मान्छ र आत्माको अमरत्वमा विश्वास गर्न आत्माको जन्म पुनर्जन्म हुने कुरामा पनि विश्वास गर्ने । तर बुद्ध धर्मले भने आत्माको होइन भौतिक शरीरको पुनर्जन्म हुनसक्ने कुरामा विश्वास गर्ने । हालसम्म जीवित दलाइलामाको यो चौयो अवतार हो भनेन मानिन्छ । तर दलाई लामाको चौधूय अवतार भौतिक शरीरको हो आत्माको होइन भन्ने विश्वास गरिन्छ । अर्थात् पुनर्जन्म होस अथवा जीवित शरीरमा

स्थापना गरेर कुलपूजा गर्ने चलन चलाएका हुन् । थापा र पौडेलका तिनै पुर्वज बच्छराजलाई कालान्तरमा अन्य थरगोत्रीहरू समेतले देवता मान्न थालेका हुन् । बच्छराजको स्थापनापछि मात्र जङ्गलको नाम बाजिका रहन गएको हुनुपर्छ ।

वेनीबाट दर्बाङ्गतिर लाग्दा महिला विकास कार्यालय नपुग्दै दाहिनेतरफ एउटा स-सानो हुङ्गे छाना भएको प्यागोडा शैलीको मन्दिर छ । त्यो “कमल जौशी” को मन्दिर हो । कमल जौशीलाई “पश्चिमे देवता” पनि भन्ने चलन छ । कमल जौशीको पूजामा बली दिइन्छ र अर्को विशेषता के रहेको छ भने उनको पूजा “रातमा मात्र” गरिन्छ । कमल नामका मानिस वास्तवमा को थिए ? उनको थातवास कहाँ थियो र देवताको कोटीमा उनको गणना कसरी, किन र कहिले देखिए हुन थालेको हो ? यी कुराहस्त्रको यथार्थ बस्तुसत्यको प्रमाण अभिलेख

पर्वतको इतिहासमा पनि थलाहारी जैसीको प्रसंग भेटिन्छ । थलाहारी जैसीको असली थर “रेग्मी” र नाम “आनन्द” थियो । कमल जौशीलाई पश्चिमे देवता भनिने, दुनमुना, लागोभागोबाट उन्मुक्ति दिने देखि सुख समृद्धि समेत दिनसक्ने हैसियत राख्ने देवता भनेर विश्वास गरिने र उनको पूजा अर्चना रातमा मात्र गर्नुपर्ने लोक परम्पराले कमल जौशी चारहजार पर्वत (थापाराज्य) मा पश्चिमका जुम्ला, डोटी वा अन्य कुनै राज्यकर्तार्फबाट तैनाथ गरिएका राजदूत हुनुपर्छ भनेर अनुमान लगाउन सकिन्छ । प्रकटमा आम मानिसको भलाइको काम गर्ने तर गोप्य तवरमा आफ्नो राज्यको लागि जासुसी गर्ने हुनाले उनी दिनमाभन्दा रातमा बढी सक्रिय हुन्ये होला । अर्थात जनताका नजरमा उनी रहस्यमय “निशाचर” मानिन्दा हुन् । निशा भनेको रात र चर भनेको घुम्ने वा काम गर्ने भन्ने

... आफूलाई “माई वा देवी” भनेर अस्वाभाविक त्यवहार प्रदर्शन गर्ने महिलाहरुको आडमा “देउती चढेको” भनेर मान्ने पुरानो चलन हाम्रो समाजमा रहेको थियो । वास्तवमा त्यो त कुण्ठाग्रस्त मनोविज्ञानका कारणले महिलाहरुमा उत्पन्न हिस्टेरीयाको परिणाम हो भन्ने कुरा आधुनिक मनोविज्ञानले स्पष्ट पारिसेकेका छ । त्यस्तो मनोविज्ञान महिलामा मात्र होइन लोङ्गेमान्छेहरुमा पनि देखापर्छ । हो, त्यसैलाई “देवता चढेको” भनेर समाजले मान्दै आएको छ । धारी, झाँकी, डाङ्गे, वायु, वाहन आदि त्यही प्रकृतिका चरीत्रहरु हुन् । तिनले प्रदर्शन गर्ने अमानुषिक गतिविधि हिस्टेरियाबाट उत्पन्न प्रतिक्रिया हो । मानिसको शरीरमा देवता उतार्ने र उसको अरन खटनमा अनेकौ पूजा यज्ञ आदि कर्मकाण्डहरु सम्पन्न गर्ने गराउने चलन “वोन” धर्मले विकास गरेको हो । सिंजा प्रवेशार्गनु पूर्व नै आफ्ना कुलदेवता र उनका डाङ्गे, वाहन आदि सहयोगीका झाँक मानिसहरुका शरीरमा उतारेर पूजा र कर्मकाण्डका विधिहरु सम्पन्न गर्ने चलन वोनहरुबाट खसहरुले सिकेका हन् ।

विषय मात्र हुन् । विशिष्ट गुण,
असल विचार र सदाचारी आचरणले
मानिसलाई आम मानिसको स्तरबाट
माथि उठाउँछ । म. मेरो र मलाई
भन्ने स्वार्थी भावनाबाट माथि उठेका
चरीत्रहरू नै वास्तवमा देवताको
रूपमा स्थापित भएका हुन् । साधारण
मानिसहरू समेत कालक्रममा
कसरी देवतामा स्पान्तरित हुन्छन्
भन्ने कुराको हाँसै वरिपरिका केही
चाखलाग्दा उदाहरणहरूमा छलफल
चलाउन रामै हङ्क्य होला ।

आफूलाई "माई वा देवी"
 भनेर अस्याभाविक व्यवहार प्रदर्शन
 गर्ने महिलाहरूको आडमा "देउती
 चढेको" भनेर मान्ने पुरानो चलन हाप्रो
 समाजमा रहेको थियो । वास्तवमा त्यो
 त कुण्ठाग्रस्त मनोविज्ञानका कारणले
 महिलाहरूमा उत्पन्न हिस्टेरीयाको
 परिणाम हो भन्ने कुरा आधुनिक
 मनोविज्ञानले स्पष्ट परिसेकका
 छ । त्यस्तो मनोविज्ञान महिलामा
 मात्र होइन लोगनेमान्छेहरूमा पनि
 देखापर्छ । हो, त्यसैलाई "देवता
 चढेको" भनेर समाजले मान्दै आएको
 छ । धामी, भाँकी, डाङड्रे, वायु,
 वाहन आदि त्यही प्रकृतिका चरीत्रहरू

आत्माको प्रवेश भएको होस मानिसके
त्यो रूपलाई पनि देवता मान्ने
चलनको अस्तित्वमा समाजमा अभैं
विद्यमान क्ष |

कर्ते फेला पर्देन । तर स्वसंसमाजको
लोकप्रिय देवताहरूमध्ये कमल जौशी
पनि एउटा हुन् भन्ने कुरा भने
अकाट्य सत्य हो । उनका स्थान,
माडी वा मन्दिरहरू धेरै नवनेका भए
पनि सबै घर गाँडीतर उनी पुजिन्छन् ।
भाकल, मनितो गरिन्छन् ।

अर्थ लाग्छ । चर भनेको छिद्र पनि
हुन्छ । छिद्रान्वेषण गर्ने कार्यलाई
गुप्तचरी वा जासुसी भनिन्छ । जिवित
रहन्ज्याल आम मानिसका लैकिक
क्रमकाजहरूमा सघाउने क्षमता
राख्ने उने कमल जैशीलाई उनको
देवावसानपछि “देवता” मानेर पूजा

कमल जौशीको वास्तविक जात
थर के थियो भन्ने कुराको जानकारी
अब खससमाजले रास्तदैन । लोकशूति
कथनहरूमा पनि “कमल जौशी” मात्र
प्रचलनमा छ । जहाँसम्म जौशीको
कुरा हो त्यो कुनै थर होइन । त्यस्तो
थर प्रचलनमा छैन । सुदूर पश्चिममा
जैशी ब्राह्मणहरूको ठूलै आवादि
छ । तिनै जैशीहरूले नेवारहरूको
सिको गरेर “जोशी” लेरेन थालेका
छन् । बाईसे चौबीसे राज्यकालमा
विशेष जिम्मेवारी दिएर एक देशबाट
अर्को देशमा पठाइने प्रतिनिधि वा ढूत
लाई “जैसी” भनिन्थ्यो । हो त्यही
राजकीय जिम्मेवारीबाट जैसी थर
प्रचलनमा आएको हो । नेपालको
वामराजनीतिमा चार्चिट मैनालीबन्धुहरूका
पुर्वाहरूलालई “जैसी मैनाली” भन्ने
चलन थियो । त्यसबाट उपाध्याय
ब्राह्मण मानिने मैनालीहरूका पुर्वाले

म्याग्दीका कृषकहरू मौरीपालन तर्फ आकर्षित

■ नवतिकल्प

म्याग्दीका कृषकहरू पछिल्लो समय व्यवसायीक मौरीपालनतर्फ आकर्षित भएका छन्। परम्परागत रूपमा मौरीपालन गर्दै आएका कृषकहरू व्यवस्थित मौरीपालन गरेर व्यवसायीक बन्न थालेका हुन्।

कम लगानीमा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने अनुकूल हावापानी एवं वातावरण, सिप तथा प्रविधिको विकास र विस्तारको साथै उच्च व्यवसायीक सम्भावनाका कारण म्याग्दीका कृषकहरूले मौरीपालन पेश अगाल्न थालेका हुन्।

गाइभेरी, भेडावान्ना र कुखुरालाई जस्तै धेरै समय र पुँजी लगानी गर्नु नपर्ने तथा अन्मानीको राप्रो सम्भावना भएकाले मौरीपालनमा कृषकको आकर्षण वडेको हो। वनजंगल र खेतवारीको बैग्चावाट आहारा आपूर्ती गराउन सकिने मौरीपालनका लागि धेरै जग्गा जमिनको पनि आवश्यकता नपर्ने कुहुङ्का कृषक गोविन्द केसीले बताउनुभयो।

उहाँका अनुसार मौरीपालन विस्तार हुन थालेपछि नयाँ घार र गोलाको माग बढेको हो। उपयुक्त हावापानी र पर्याप्त चरनक्षेत्र रहेको म्याग्दीमा केही वर्षअधि सम्म मौरीपालन घरायसी उपभोगमै सिमीत थियो। परम्परागत काठको मुडे घारमा मह उत्पादन गर्दै कृषकले पछिल्लो समय अधिनिक घारमा मौरी पालन हालेका छन्। व्यवसायीक मौरीपालन गरेका कृषकहरूले मह र मौरीको गोला बेचेर प्रतिबन्धित वार्षिक तिन देखि चार लाख रुपैयां सम्म आमदारी गरेको बताउँछन्। गोलावाट मह नफिकदै माग आउने भएकाले बजारको कुनै समस्या छैन्। प्रतिलिटर एक हजार रुपैयांमा बिक्री हुने म्याग्दीको घरमह विदेशमा समेत नियात हुने गरेको बेनपा १२ डुबुकाकी कृषक रामकुमारी खत्रीले बताउनुभयो।

जिल्ला कृषि विकास कार्यालयले घटान, पाल्पेखेत, पिप्ले, डुबुक, चिमखेला, भक्तपुरी, ज्यामरुककोटलाई धेरै जग्गा जमिनको पनि आवश्यकता नपर्ने कुहुङ्का कृषक गोविन्द केसीले बताउनुभयो।

महाको अलवा मौरीको गोलानै बेच्चा अभ बढी फार्ड्वा हुने कृषकहरू बताउँछन्। मौरीपालनलाई व्यवसायीक रूपमा विकास गरि विस्तार गर्न सकेमा कृषकको आयआर्जन बृद्धीका साथै जिल्लाको आर्थिक विकासमा पनि टेवा मिल्ने प्रशस्त सम्भावना देखिन्छ।

दोबामा..

पुरुष रोजगारीका लागि विदेशीएको दोबामा हुने विकास निर्माणको काम देखि भेला, छलफल, बैठकहरूमा पनि महिलाहरूकै बढी सहभागिता हुने गर्दै।

यसै वर्षदेखि सामुहिक च्याउ खेती सुरु गरेर आयआर्जनतर्फ अग्रसर भएका दोबामा महिलाहरू आवद्ध हातेमालो आमा समूहले विकृती न्युनीकरण गरि सामाजिक सुरक्षा कायम गर्न प्रभावकारी भुमिका खेलेको छ। आमा समूहले तिन वर्षअधि दोबामा साँझ ५ बजेपछि मादिरा बेच्चे र सेवन गर्नेलाई तिन हजार रुपैयाँ जरिवाना तिराउने नियम लागू गरेको थियो।

जरिवाना तिराउन थालेपछि मादिराको अन्यवस्थित विकृती वितरण नियन्त्रण भई समाजलाई शान्त बनाउन, युवायुवतीलाई विकृतीबाट बचाउन र महिला हिंसा न्युनीकरण गर्न सकेमा कृषकको आयआर्जन बृद्धीका साथै जिल्लाको आर्थिक विकासमा पनि टेवा मिल्ने प्रशस्त सम्भावना देखिन्छ।

जरिवाना निर्माण गरेका हुन्।

५८ लाख रुपैयाँमा २०७२ असार मसान्तसम्म सम्पन्न गर्ने लक्ष्य राखिएको योजनाबाट उपभोक्ता समिति विकृतीबाट बचाउन र महिला हिंसा न्युनीकरण गर्ने सहयोग पुगेको हातेमालो आमा समूहकी सचिव बोमाया गर्नुजाले बताइन। उनका अनुसार जरिवाना वापत संकलन भएको रकम गाउँको विकास निर्माण र महिलाहरूको आयआर्जन बृद्धीका लागि परिचालन गरिएको छ।

आमा समूहको नेतृत्वमा विभिन्न संघ संस्था, निकाय र स्थानीयको १४ लाख १५ हजार रुपैयाँको लगानीमा दोबामा सामुहिक भवन पनि निर्माण भएको छ। समूहले सहितको उक्त भवन निर्माण भएपछि तालीम, गोष्ठी र भेला छलफल गर्न सहज भएको छ। उनिहरूले विवाह, छेवार, किरीयाको भोजमा समूहको भाडाकुँडा र फर्नीचरलाई भाडामा लगाउँछन्। भाडावापत प्राप्त हुने रकम समूहको कोषमा जम्मा गर्ने गरिएको सचिव लिलावाहारु चोखालले बताए।

दोबामा मात्र होइन म्याग्दीका अन्य गविसका महिलाहरू पनि सामाजिक काम संगै विकास आयोजनाहरूको नेतृत्व गरेर सफल भएका उदाहरण छन्। अन्यको तुलनामा मगर समुदायको बोसावास रहेको वस्तीका महिलाहरू नेतृत्वमा अगाडी छन्। उत्तरी म्याग्दीको राम्चे

महिलाहरूको सक्रियता र गाउँले उलेको एकताका कारण सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्थाले सञ्चालन गर्ने विकास योजना एवं कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सहयोग पुगेको छ। जनसहभागिता जुटाउने समाजिक सद्व्यवहार र सार्वजनीक सेवा प्रवाहलाई सहज बनाउन सहयोग पुगेको दोबा गविसका सचिव लिलावाहारु चोखालले बताए।

दोबामा मात्र होइन म्याग्दीका अन्य गविसका महिलाहरू पनि सामाजिक काम संगै विकास आयोजनाहरूको नेतृत्व गरेर सफल भएका उदाहरण छन्। अन्यको तुलनामा मगर समुदायको बोसावास रहेको वस्तीका महिलाहरू नेतृत्वमा अगाडी छन्। उत्तरी म्याग्दीको राम्चे

महिलाहरूको निकै महत्वपूर्ण भुमिका रहेको छ। आमा समूहको नेतृत्व गरेका महिलाहरूको पछिल्लो समय राजनीतिक दल, उपभोक्ता समिति र अन्य संस्था संस्थाको नेतृत्व र पदाधीकारीमा पुनर सफल भएका उदाहरण ३२ लाख रुपैयाँ सहयोग गरेको योजना निर्माण गर्न उपभोक्ताहरूको २० प्रतिशत सहभागिता रहेको थियो।

अध्यक्ष पुनका अनुसार गाउँका २० लाख रुपयीले ५ दिन श्रमदान गरेको योजनाका लागि समितिका पदाधीकारी तथा सदस्यहरूले १६० दिनको समय र श्रम उपलब्ध गराएका थिए। योजनाको स्थानीय स्तरमा जनसहभागिता जुटाउने देखि जिल्ला स्तरमा समन्वय गर्ने लगायतका सबै कामको नेतृत्व महिलाहरूको भएको थियो। ग्रामिण क्षेत्रका महिलाहरूको आयआर्जन बृद्धीका लागि परिचालन गरिएको छ।

आमा समूहको नेतृत्वमा विभिन्न संघ संस्था, निकाय र स्थानीयको १४ लाख १५ हजार रुपैयाँको लगानीमा दोबामा सामुहिक भवन पनि निर्माण भएको छ। समूहले सहितको उक्त भवन निर्माण भएपछि तालीम, गोष्ठी र भेला छलफल गर्न सहज भएको छ। उनिहरूले विवाह, छेवार, किरीयाको भोजमा समूहको भाडाकुँडा र फर्नीचरलाई भाडामा लगाउँछन्। भाडावापत प्राप्त हुने रकम समूहको कोषमा जम्मा गर्ने गरिएको सचिव लिलावाहारु चोखालले बताए।

दोबामा मात्र होइन म्याग्दीका अन्य गविसका महिलाहरू पनि सामाजिक काम संगै विकास आयोजनाहरूको नेतृत्व गरेर सफल भएका उदाहरण छन्। अन्यको तुलनामा मगर समुदायको बोसावास रहेको वस्तीका महिलाहरू नेतृत्वमा अगाडी छन्। उत्तरी म्याग्दीको राम्चे

महिलाहरूको निकै महत्वपूर्ण भुमिका रहेको छ। आमा समूहको नेतृत्व गरेका महिलाहरूको पछिल्लो समय राजनीतिक दल, उपभोक्ता समिति र अन्य संस्था संस्थाको नेतृत्वमा भएका उदाहरण ३२ लाख रुपयीले ५ दिन श्रमदान गरेको योजना निर्माण गर्न उपभोक्ताहरूको २० प्रतिशत सहभागिता रहेको थियो।

यसै गरी महिला विकास सहभागीहरू पनि महिलाको क्षमता र नेतृत्व विकासमा सहयोगी बनेका छन्। म्याग्दीमा करिब ५० वटा सहकारी समाजिक सद्भाव कायम गर्ने, धरेलु हिंसा, मदिरा सेवनको कारण हुने विकृती न्युनीकरणका साथै परम्परागत कला, संस्कृती संरक्षणमा योगदान गरेका छन्।

यसै गरी महिला विकास सहभागीहरू पनि महिलाको क्षमता र नेतृत्व विकासमा सहयोगी बनेका छन्। म्याग्दीमा करिब ५० वटा सहकारी समाजिक सद्भाव कायम गर्ने, धरेलु हिंसा, मदिरा सेवनको कारण हुने विकृती न्युनीकरणका साथै परम्परागत कला, संस्कृती संरक्षणमा योगदान गरेका छन्।

नेतृत्व गर्न सक्षम भएपनि पारिवारीक, सामाजिक र राजनीतिक रूपमा अभै अनुकूल वातावरण बन्न नसकेको देखिस्थानकी अगुवा महिला पिलाला बुढायोकीले बताइन। बुढायोकी अध्यक्ष रहेको सहभागी संस्था मार्फत गत वर्ष देखिस्थानमा सिचाई आयोजना निर्माण भएको थियो।

अन्यको तुलनामा मगर समुदायको बोसावास रहेको वस्तीका महिलाहरूले नेतृत्वमा अगाडी छन्। उत्तरी म्याग्दीको राम्चे

महिलाहरूको निकै महत्वपूर्ण भुमिका रहेको छ। आमा समूहको नेतृत्व गरेका महिलाहरूको पछिल्लो समय राजनीतिक दल, उपभोक्ता समिति र अन्य संस्था संस्थाको नेतृत्वमा भएका उदाहरण ३२ लाख रुपयीले ५ दिन श्रमदान गरेको योजना निर्माण गर्न उपभोक्ताहरूको २० प्रतिशत सहभागिता रहेको थियो।

नेतृत्व गर्न सक्षम भएपनि पारिवारीक, सामाजिक र राजनीतिक रूपमा अभै अनुकूल वातावरण बन्न नसकेको देखिस्थानकी अगुवा महिला पिलाला बुढायोकीले बताइन। बुढायोकी अध्यक्ष रहेको सहभागी संस्था मार्फत गत वर्ष देखिस्थानमा सिचाई आयोजना निर्माण भएको थियो।

नेतृत्व गर्न सक्षम भएपनि पारिवारीक, सामाजिक र राजनीतिक रूपमा

रत्नेचौरमा अञ्चल स्तरीय खेलमैदान निर्माण सुरु

■ नवविकल्प

म्याग्दीको बेनी नगरपालीका १ रत्नेचौरका वासिन्दाहरूको पहलमा अञ्चल स्तरीय खेलमैदान निर्माण कार्य सुरु भएको छ।

रत्नेचौर घर भई हाल विश्वका विभिन्न देशमा रहेका तथा देशभित्र पेशा व्यवसाय गर्ने रत्नेचौरवासीहरूको पहलमा स्थानीय बुढाचौर खेल मैदान स्तरबढी गर्न लागेको हो। हाल डोजर लगाएर खेलमैदान सम्माउने काम भैरहेको छ।

खेलमैदान निर्माणका लागि नगद जुटाउन हाल नेपालमे रेष्टरेट व्यवसाय सुरु गरेका रत्नेचौरका नगद सम्माउने कामबाट बचत भएमा र थप सहयोग पाएमा प्यारापिट विस्तार गर्ने लक्ष्य रहेको उपाध्यक्ष मिसन बुढाचौर खेलमैदान अभियान चलाएका थिए।

अभियानमार्फत हालसम्म नौ लाख रुपैयाँ संकलन भएको र बेनी नगरपालीका बडा न. १ को भौतिक पुर्वाधारतर्फको पाँच लाख रुपैयाँ बजेट पनि खेलमैदानलाई ब्रूट्याइएको रत्नेचौर फुटबल कल्वका उपाध्यक्ष शंकर महतले जानकारी दिए। एक जनाले पाँच हजार देखि २५ हजार सम्म सहयोग गरेका छन्। डोजरले सम्माउने काम गरेपछि नगरपालीकाको बजेटले दुई सय मिटर प्यारापिट बनाइने भएको छ। स्थानीयले उपलब्ध गराएको नगद सम्माउने कामबाट बचत भएमा र थप सहयोग पाएमा प्यारापिट विस्तार गर्ने लक्ष्य रहेको उपाध्यक्ष महतले बताए।

उक्त खेलमैदानको लम्बाई तिन

प्रो. नारायणप्रसाद सेन्दुरी

मो.नं. : ८८५७६४०२९८

बागलुड़ देवी सुन चाँदी गहना पसल

बैंकरोडेखि दुरसञ्चारचोक, बेनीबजार, म्याग्दी
फोन : ०६८-५२००५६

हाम्रा सेवाहरू

यहाँ अर्डर अनुसार डिजाइनका सुन चाँदीका जरगहनाहरू पाउनुका साथै सुन चाँदी खरिद बित्री गरिन्छ।
साथै राशि अनुसारको पत्थर पनि पाइन्छ।

xfdf ; Jfx?M

- ✓ २४ सै घण्टा आकस्मिक सेवा। ✓ क्यामिनको व्यवस्था।
- ✓ इजाजत प्राप्त दक्ष स्वास्थ्यकर्मीहरू अत्यन्तै गोपनियताका साथ सुरक्षीत गर्भपतन सेवा।
- ✓ डैनिक ओ.पि.डि सेवा (विहान ट बजे देखि साँझ ७ बजे सम्म)
- ✓ २४ सै घण्टा भिडियो एक्सरे, त्यावा एक्सरे, ई.सि.जि. साईनर अपरेशन तथा विरामी भर्ना सेवा।
- ✓ डैनिक निशुल्क गर्भवती परीक्षण गरिने व्यवस्था।
- ✓ सिकिस्त विरामीहरूको लागि बेनी बजार क्षेत्र भित्र घर मै गई स्वास्थ्यकर्मीहरू सेवा प्रदान गरिने।
- ✓ ७० वर्ष उमेर पुगेका विरामीहरूका लागि १० प्रतिशत छुटको व्यवस्था।
- ✓ अपाड तथा निम्न आर्थिक स्तरका विरामीहरूका लागि १० प्रतिशत छुटको व्यवस्था।
- ✓ विवाहीहरूका लागि सहायतकार्डको व्यवस्था गराई विशेष छुटको व्यवस्था।

बेनी हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा.लि.

न्यूरोड, बेनीबजार, म्याग्दी

(सम्पर्क: ०६८-५२०५८८, ८८५७६४००८८)

नवविकल्प साप्ताहिक, प्रकाशक/सम्पादक: ठाकुरप्रसाद आचार्य, प्रधान सम्पादक : देवीप्रसाद शर्मा, कार्यकारी सम्पादक : सन्नोष जैतम, कम्प्युटर सेटिङ : प्रमोद शर्मा (८८५७६२१५६०), व्यवस्थापक : धिरन खत्री कार्यालय: शान्तिटोल, बेनीबजार, म्याग्दी मुद्रण: हीन्पि अफसेट प्रेस, बेनीबजार Email :- bikalpanews@gmail.com, Phone 069-520995, 9847624286, 9867613547

शिव सस्मितको यथार्थ शैक्षिक विषयवस्तुमा आधारित उपन्यास

“घुमिल आकाश”

बजारमा आइपुगेको छ, खोजी खोजी पढ्दौ।

प्रस्तक पाइने स्थान :

सगुन स्टेशनरी क्याम्पस चोक बेनी ०६८५२००३५

कमल स्टेशनरी हुलाकचोक, बेनी ०६८५२००४६

पौडेल स्टेशनरी (प्रकाश उच्च मावि अगाडि), बेनी ०६८५२०६५०

शिक्षक आवश्यकता सम्बन्ध सूचना

यस किसानी निमावी अर्मन २ सिर्कुमलाई प्राबि दरबन्दिमा एक जना करार शिक्षक आवश्यक परेको हुदौ प्रविणता प्रमाणपत्र तह वा सो सरह उतिर्ण गरेका ईच्छुक उमेदवारले २०७३ बैशाख २ गतेभित्र कार्यालय समयमा आवेदन पेश गर्नुहुन यो सूचना प्रशारण गरिएको छ।

थप जानकारीका लागि मोबाईल नम्बर:

८८५७६४०६०९, ८८५७६४२४३३ र ८७४६७०३५८८

किसानी निमावि, अर्मन २ सिर्कुम म्याग्दी

शान्ति सन्देश

स्थायी शान्तिका लागि आ-आफ्नो क्षेत्रबाट सहकार्य र सद्भावको वृद्धि गरौ।

शान्ति र समृद्धिका लागि

स्थानीय शान्ति समिति, म्याग्दी

सगुन स्टेशनरी स्टोर्स

विभिन्न पाठ्यपुस्तक, स्टेशनरी सामग्री, खेलकुद एवम् पत्रपत्रिका धार्मिक तथा साँस्कृतिक सामानहरूको थोक तथा फुटकर विक्रेता क्याम्पस थोक बेनीबजार, म्याग्दी, फोन नं. ०६८५२००३५, मो. नं ८८५७६४३४४

प्रो. बुढि महत

(मो.नं. ८८५७८३३३३)

प्रबन्ध निदेशक : प्रगिला जिरी महत

(मो.नं. ८८५७७११७१)

महत ब्यू फेन्सी पसल

न्यूरोड, बेनीबजार, म्याग्दी

हाम्रा सेवाहरू

हामीकहाँ कोसियन, हडकड, सिंगापुर, थाइल्याण्ड तथा स्वदेशी फेन्सी सामानहरू होलसेल तथा खुद्रा पाइनुका साथै क्याम्पस, बोडिंडका ड्रेसहरू, खेलकुदका सामग्रीहरू सुप्थ मूल्यमा पाइन्छ।

प्रो. सरेन्द्रराज शर्मा

मो.नं. ८८५७६२२००७, ८८५७६२४५०७

प्रबन्ध निदेशक : प्रगिला जिरी महत

(मो.नं. ८८५७७११७१)

संगम ट्रेडस & संगम हार्डवर

कालीपुल (वेष्ट प्लाइट कलेजको नजिक) बेनी, म्याग्दी
फोन : ०६८-५२११७८, फ्राक्स : ०६८-५२०६८

हाम्रा सेवाहरू

हामीकहाँ निर्माण सरबन्धी सत्पूर्ण सामग्रीहरू (छ, सिमेन्ट, कर्कटपाता, पाइप, पाइप फिटिङका सामान, रंगरोगन) थोक तथा फुटकर थोक मूल्यमा पाइन्छ।

द्रिज सिमेन्ट र पञ्चकन्याबाट उत्पादित सम्पद्रण सामानका साथै नेरोल्याक पेन्टस्को अधिकृत बिक्रेता

हाम्रा सेवा दरबार बजारबाट पनि फोन : ०६८-६८००७८

प्रो. मुकुन्द शर्मा

८८५७६४१५५६

विशाल हार्डवर्स एण्ड जनलर सप्लायर्स

शिक्षामार्ग, बेनीबजार, म्याग्दी

फोन : ०६८-५२०८८८

हाम्रा सेवाहरू

छ, सिमेन्ट, जस्तापाता, प्लाइ, सनगाइका, रड रोगन, काँटी, कत्जा लगायत घर निर्माण सरबन्धी सत्पूर्ण सामानहरू सुप्थ मूल्यमा बित्री गरिन्छ। साथै नेपाटपको पाइप र ज्यारेन्टीवाला पानी टंकी पनि पाइन्छ।

सुन्दर नगरी बेनीबजारला हजुरहरुको चाहनालाई मध्यनजर गर्दै

नयाँ व्यवस्थापनका साथ हामी तपाईंहरुको साथमा

लामा भान्धाघर एण्ड रेष्टुरेन्ट

कोटभण्डारचोक, बेनीबजार, म्याग्दी

हाम्रा सेवाहरू

- खाना/फापरको ढिलो - नेवारी खाजा - चाटामरी

- बारा - पिज्ज - नान - अन्य परिकारहरू

फ्रि वाहफाई, फ्रि होम डेलिभरी, पार्किङ स'विधा

प्रो राजन लामा, फोन : ०६८-५२१२००, मो.नं. ८८५७६४३४४

web: www.bikalpanews.com [f/bikalpanews](https://www.facebook.com/bikalpanews) [@NawabikalpaWeek](https://twitter.com/NawabikalpaWeek)

मनकारी परदेशी -
विस्तृत पृष्ठ ३ मा

वर्ष ८ अंक २८ पूर्णाङ्ग ३६६

आइतवार, चैत्र २१, २०७२

Apr. 03, 2016, Sunday

पृष्ठसङ्ख्या ६१२

मूल्य रु. १०/-

नव वर्ष २०७३ सालको पावन सु-अवसरमा तपाईं र तपाईंको स-परिवारमा हृदय देखी हार्दिक मंगलमय शुभकामना सदैव खुशी र सुखी रहनुहोस् हाम्रो प्रार्थना

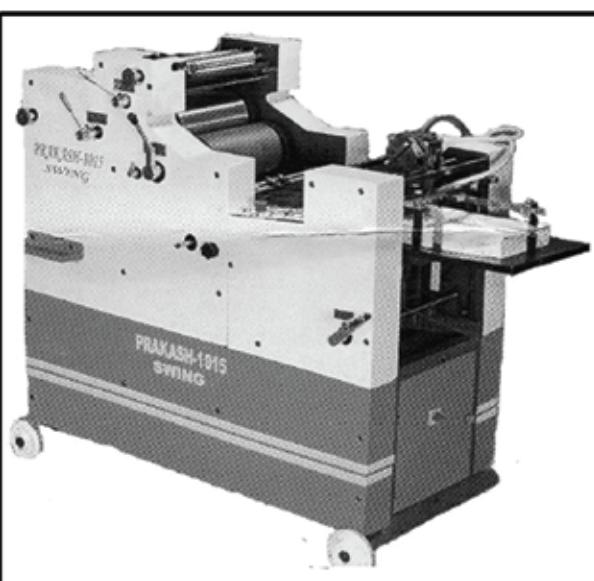
“हजुएहछलाई थाहा होइ शहद देखी गाउँ गाउँमा यसि धेरै लोगा कुचिधा हामि दिज्ञौ एकै ठाउँमा”

२०७३ का लागि कक्षा १ देखि १० सम्मका सम्पूर्ण सरकारी पाठ्यपुस्तकहरू

२०७३ का लागि म्याग्दी जिल्ला तथा बेनी बजारमा अवस्थित सम्पूर्ण बोर्डिङ, स्कुलका पाठ्यपुस्तकहरू

रंगीन तथा सादा छपाई सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यहरू

रंगीन तथा सादा फोटोकपी (बत्ति नभएको बेला पनि)

संघ संस्था कार्यालयहरूका लागि सम्पूर्ण स्टेशनरी तथा मसलन्द सामाग्रीहरू

सम्पर्कः

कालिगण्डकी छापाखाना (अफसेट प्रेस)

बेनी नगरपालिका-७, न्यूरोड, म्याग्दी

फोन नं. ०६८-५२०४७३, मो.नं. ८८५७६४००००

हाम्रा थप सेवा तथा सुविधाहरू:

शैक्षिक सत्र २०७३ का लागि म्याग्दी जिल्लाका तथा बेनी बजारमा अवस्थित सम्पूर्ण बोर्डिङ तथा स्कूलका लागि कक्षा १ देखि १० सम्मका पाठ्यपुस्तकहरू

लेमिनेशन, स्पाइरल ब्यन्डीड
सादा बुक ब्यन्डीड

नाइलन तथा डिजिटल छाप (३० मिनेटमै)
डिजिटल आइडेन्टी कार्ड तथा डकुमेन्ट प्रिन्ट

फ्लेक्स प्रिन्ट, मेडल प्रिन्ट तथा आकर्षक डिजाइनका ब्याज एवं स्क्रिन प्रिन्ट

खेलकुद तथा सास्कृतिक सामाग्री फोटो फ्रेम एवं मायाको चिनो प्रिन्ट

एवं अर्डर बमोजिमका सम्पूर्ण कार्यहरू.....

प्रोपाईटर
उमेश आचार्य
कृष्णगण्डकी सप्लायर्स
मो.नं. ८८०६९२३४५६,
८८४७७५८५००

प्रोपाईटर
पुष्पा पौडेल
गौतम फोटोकपी एण्ड
स्टेशनरी सप्लायर्स
मो.नं. ८८४७६९९०००

प्रोप्राईटर
लिलाराम गौतम
कालिगण्डकी छापाखाना
(अफसेट प्रेस)
मो.नं. ८८५७६४००००

सम्पर्कः

कालिगण्डकी छापाखाना (अफसेट प्रेस)

बेनी नगरपालिका-७, न्यूरोड, म्याग्दी
फोन नं. ०६८-५२०४७३, मो.नं. ८८५७६४००००